

[Yvonne Herløv Andersen]

kretisering af, hvordan planlægningsinstrumentet skal se ud, for selvfølgelig skal vi have en form for planlægning. Der er jo nævnt de organisationer, der skal inddrages.

Nu skal forslaget jo i udvalg. Det er noget, der interesserer meget, for selv om vi skal spare, det er én side af sagen, kunne det måske også føre os til at tænke nye tanker: hvordan kan vi gøre tingene anderledes? Nogle gange tvinger omstændighederne os jo til at gøre tingene på en ny måde, og den nye måde behøver jo ikke at være dårligere end den, vi kender. Det er det, man kalder for omstillingsprocessen i det her. Derfor tager jeg ikke de ord, der er brugt, så bogstaveligt og så negativt.

Det, jeg vil spørge ministeren om, er, om ikke det var tænkeligt, at vi en dag kunne drøfte denne planlægning, om ministeren eventuelt ville invitere til det. Det er et vigtigt spørgsmål, som samtlige politikere herinde må være lige så interesserede i som dem, der skal høres ude omkring i amterne.

Socialministeren (Palle Simonsen):

Det vil jo nok forløbe sådan – ellers skulle det da være imod de almindelige traditioner – at der bliver indbudt til et samråd i socialudvalget, hvor vi kan drøfte dette. Jeg synes, det ville være en god idé i første omgang at tage god tid til at få en gennembrøftelse af det, og viser der sig behov for et særligt møde om det, er jeg naturligvis også villig til det.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Mette Madsen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 67:

Forslag til lov om ændring af lov om børnetilskud og andre familieydelse. (Ændring af normalbidraget).

Af Helle Degn (S) m.fl.
(Fremsat 23/11 82).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Palle Simonsen):

For at der ikke skal være nogen tvivl, vil jeg godt indlede med at sige, at regeringen principielt går ind for en ændring af normalbidragenes størrelse, således at de for faderen og moderen kommer til at svare til det nugældende for faderen. I den forbindelse har jeg bemærket, at lovforslaget svarer til, hvad ligestillingsrådet og børnekommissionen tidligere har indstillet.

Når regeringen dog ikke ubetinget kan anbefale lovforslaget til vedtagelse, skyldes det forslaget økonomiske følgevirkninger i forbindelse med den forskudsvis udbetaling af normalbidraget til børns underhold. Følgevirkningerne opstår, fordi de bidragspligtige mødre skal betale noget mere, og er de ikke i stand til det, får det offentlige en merudgift til forskudsvis udlagte bidrag, der ikke kan inddrives. Som nævnt i bemærkningerne til forslaget forventes staten af denne grund at blive påført en merudgift på ca. 10 mill. kr. årligt. Regeringen finder under hensyntagen til de øvrige sparebestræbelser, der nu er i gang, derfor ikke at kunne gå ind for forslaget merudgift.

Jeg går ud fra, at det ikke er vanskeligt for forslagsstillerne at forstå regeringens standpunkt. Jeg skal således tillade mig at minde om, at den tidligere regering ikke, som det blev bebudet, for folketinget fremsatte lovforslag i folketingsåret 1979-80 om ændring af normalbidraget i overensstemmelse med børnekommissionens indstilling, og jeg vil da også godt minde om, at den tidligere regering som begrundelse for ikke at fremsætte forslag herom henviste til de daværende sparebestræbelser. Jeg går ud fra, at forslagsstillerne er enige med mig i, at landets økonomiske situation ikke er blevet forbedret siden 1980.

Da regeringen som nævnt går ind for ligestilling med hensyn til normalbidragene, er det min hensigt at arbejde videre med

[Socialministeren]

spørgsmålet, eventuelt i samarbejde med justitsministeriet, med henblik på at udarbejde et ligestillingsforslag, der er udgiftsmæssigt neutralt, for det er jo også en måde at løse dette problem på.

Jeg skal endelig nævne, at justitsministeriet i sine vejledende retningslinjer fra december 1982 om fastsættelse af højere børnebidrag end normalbidraget har sørget for ligestilling i de tilfælde, hvor det er socialt velbegrunderet. I tilfælde, hvor kvinder tjener mere end gennemsnitsindtægten for mandlige arbejdere, for øjeblikket 135.000 kr. årligt, fastsættes det bidragspligtige beløb således efter samme skala som for mænd.

Lizzie Lichtenberg (KF):

Det konservative folkeparti går ind for ligestilling mellem mænd og kvinder, således at der er lige løn for lige arbejde. Vi kan derfor principielt gå ind for, at normalbidraget til et barns underhold er af samme størrelse, uanset om barnet er hos moderen eller faderen.

Som nævnt i bemærkningerne til lovforslaget og i ministerens indlæg regner man med, at dette forslag vil medføre en merudgift på ca. 10 mill. kr. for det offentlige til forskudsvis udlagte bidrag, der ikke kan inddrives. Det konservative folkeparti kan ikke medvirke til en sådan merudgift på nuværende tidspunkt.

Vi vil med interesse se frem til socialministerens bebudede ligestillingsforslag, der udgiftsmæssigt vil blive neutralt. Vi går ind for ligestilling, men på nuværende tidspunkt kan vi ikke tilslutte os dette lovforslag.

Torben Lund (S):

Det er ikke noget omfattende forslag, socialdemokratiet her har fremsat, men det er et forslag, som kan rette op på en skævhed i vores børnepolitik. Forslaget går i al sin enkelhed ud på, at faderens og moderens normalbidrag bør have samme størrelse, og bygger altså på det grundlæggende princip, at der må være ligestilling mellem kønnene i vores børnepolitik, således at forældrenes forpligtelse til at bidrage til børnenes forsørgelse er ens.

I 1908 var der vel rationelle begrundelser for en forskelsbehandling med hensyn til faderens og moderens normalbidrag, men med

den udvikling, der siden er sket med hensyn til kvindernes øgede erhvervsfrekvens og dermed med kvindernes øgede selvstændige økonomi, mener vi ikke, at en forskelsbehandling længere bør opretholdes.

Samtidig er der sket det, at spørgsmålet er blevet mere og mere almindeligt. Problemet er blevet større og større på grund af stigningen i antallet af separations- og skilsmisssager, samtidig med at vi har oplevet en udvikling i retning af, at fædre i stadig større omfang får tillagt forældremyndigheden over ét eller flere af børnene, så at den personkreds, der er berørt af disse regler om børnebidrag, bliver stadig større.

Jeg skal derudover blot sige, at det forslag, der her ligger fra socialdemokratisk side, er i overensstemmelse med børnekommissionens og ligestillingsrådets indstilling.

Henrik Toft (V):

Lovforslag nr. L 67 fremsættes selvfølgelig i ligestillingens navn, og som sådant ville venstre da også gerne være positivt over for det, hvis det var gratis, men det koster altså penge. Det forstår jeg godt ikke er socialdemokratiets problem, så derfor har de nu frit slag.

Jeg er glad for socialministerens oplysning om, at justitsministeriet i sine retningslinjer fra december i fjor har sørget for ligestilling, hvor det er socialt velbegrunderet, ligesom jeg takker for oplysningen om, at der fra regeringens side arbejdes på et ligestillingsforslag.

Selv om venstre ikke kan støtte forslaget, er vi parate til at se på det i udvalget.

Agerschou (SF):

Det foreliggende forslag indebærer en forøget ligestilling mellem mænd og kvinder, hvad angår børnebidrag. I stedet for, at en fader skal betale $\frac{3}{5}$ og en moder $\frac{2}{5}$ af de udgifter, nogle åbenbart mener at et barns underhold medfører, foreslås det, at de kommer til at betale lige meget. I den forbindelse er valgt det høje bidrag, altså faderens normalbidrag, der, som forslagsstillerne konstaterer det, er et yderst nødtørftigt beløb, som langtfra svarer til det, det reelt koster at forsørge et barn.

I SF kan vi godt tilslutte os de tanker, vi fornemmer ligger bag forslaget, men vi er

[Agerschou]

helt uenige med forslagsstillerne i, at det er lige præcis nu, forslaget skal gennemføres. Det er vi især, fordi kvinders økonomiske ligestilling med mænd på arbejdsmarkedet langt fra er gennemført og tværtimod gennem de senere år er gået den modsatte vej. Det gælder både med hensyn til løn og med hensyn til valg af arbejde.

Jeg står her med nogle oplysninger, der er givet i udenrigsudvalget under behandlingen af FN-konventionen om afskaffelse af al diskrimination mod kvinder. Udenrigsudvalget har bedt om en oversigt over udviklingen på ligelønsområdet fra ligelønslovens ikrafttræden og til i dag, og man har svaret ved at opstille 2 tabeller. Den ene tabel sammenligner ikke-faglærte kvindelige arbejderes løn med ikke-faglærte mandliges løn, og man har opstillet den samme tabel over ekspedienter for at få belyst udviklingen på funktionærområdet. Konklusionen af tabellerne er, at der i årene før ligelønslovens ikrafttræden i 1973 fandt en vis løndjævning sted mellem mænd og kvinder. Denne udvikling blev markant forstærket i 1973 og et par år frem, idet $\frac{3}{4}$ af den samlede lønindsnævring i hele perioden 1970-81 fandt sted i denne periode. Fra 1975 til 1977 afdæmpes udviklingen, hvorefter forskellen mellem mænds og kvinders løn igen synes at blive svagt forøget, og stort set det samme er tilfældet på funktionærområdet.

Vi ser, at kvinder igennem de sidste år i stadigt stigende omfang bliver tvunget til deltidarbejde, og vi ser også, at kvinder er overrepræsenteret blandt de arbejdsløse. Vi synes faktisk, at disse områder var det nok så væsentligt for ligestillingsrådet og for socialdemokratiet at være med til at gøre noget ved i stedet for dette beskedne forslag. Denne mere fundamentale ligestilling mellem mænd og kvinder i samfundet mener vi faktisk er en forudsætning for eventuelt senere at tage fat på ligestillingen på børnebidragsområdet.

Vi mener altså, at en gennemførelse af forslaget på nuværende tidspunkt meget let kan komme til at betyde en yderligere økonomisk belastning for mange kvinder, der i forvejen har måttet skrue leveniveauet betydeligt ned gennem de sidste år, og som den borgerlige regering jo også har været efter med hele efterårets initiativer på det sociale område.

Vi har altså ikke i sinde at gå ind for dette forslag på nuværende tidspunkt.

Askjær Jørgensen (FP):

Jeg skal ikke harcelere over, at formanden for ligestillingsrådet har lyst til at svinge lidt med den røde fane her, men sige, at det selvfølgelig er fuldt menneskeligt forståeligt.

Jeg skal sige, hvad vi mener om lovforslaget. Vi mener, at $\frac{2}{3}$ for en given indkomst, som måske ikke er så stor, ofte kan være mere byrdefuldt, end $\frac{1}{3}$ måske er det i andre tilfælde. Vi tror ikke, at dette med millimeterretfærdighed osv. nås ved bare at sige 50 pct. af den givne indkomst i enhver situation. Vi tror altså ikke, at man kommer en tøddel nærmere ligestilling ved at gennemføre det foreliggende lovforslag. Tværtimod tror jeg, at de gældende regler bedre rammer ligestilling set ud fra en retfærdighedsbetragtning.

Hvis man vil læse i bibelhistorien, vil man se, at der står noget om den fattige enkes skærv, som man faktisk kan lære noget af. Det vil måske være godt for formanden for ligestillingsrådet at slå efter dér.

I øvrigt må vi bemærke, at de mennesker, der betaler børnebidragene, også er skatteydere. Vi synes faktisk, at skatterne er høje nok i forvejen, og da der også er en skatteforøgende effekt i dette lovforslag, mener vi, at der er grund til at sige nej til det.

Kort og godt må vi altså sige, at det er et dårligt forslag, og det kan vi ikke støtte.

Yvonne Herløv Andersen (CD):

Jeg vil med raske skridt bevæge mig ca. 2.000 år fremad fra den fattige enkes skærv og hen til forslaget.

Det er et godt princip, og det burde være sådan. Dette er efterslæbet, om jeg så må sige, som ikke har noget at gøre med virkeligheden og indtjeningsmulighederne. Jeg er uenig med SF i deres holdning til kvinderne. Nu skal de ligesom pakkes ind igen og være lidt pyssenysse. Det synes jeg ikke om. Der er reelt ligestilling inden for mange områder, og derfor bør der også være det, når det drejer sig om børn. Vi har med glæde set, at det bliver mere og mere almindeligt, at man tilkender manden barnet, og så er det klart, at der også må være lighed på dette område.

Vi er jo ligesom de øvrige regeringspartier bundet af økonomien, og derfor havde jeg,

[Yvonne Herløv Andersen]

for jeg hørte socialministerens tale, gjort mig nogle tanker om, hvordan man ved en optrapning eller en nedtrapning kunne nærme de 2 bidrag til hinanden, for det ville være rimeligt, at det var sådan i dag. Nu hører jeg til min glæde, at socialministeren taler om et økonomisk neutralt forslag. Det er jo altid rart i disse tider, hvor vi skal finde nogle penge, og det imødeser jeg med glæde.

Aase Olesen (RV):

Enhver diskriminerende lov er ikke blot eller slet ikke lavet for at diskriminere, men for at beskytte. Enhver ophævelse af diskriminering indebærer et problem, fordi man fjerner en beskyttelse. Det er det problem, SF åbenbart er røget ind i, og derfor vil de ikke være med til at ophæve den diskriminering over for mænd, der ligger i bestemmelserne om normalbidrag. Det forstår jeg til fulde. Jeg mener imidlertid, at det er et problem, der opstår hver eneste gang, vi diskuterer ligestilling mellem mænd og kvinder. På en række områder må man afgøre med sig selv, om nu ligestillingshensynet eller beskyttelseshensynet, altså det sociale hensyn, er vigtigst.

Jeg mener, at vi skal lovgive for fremtiden, og derfor vil jeg da gerne sige til forslagsstillerne, at man kunne vel forestille sig, at denne lov træder i kraft, som der står, 1. april 1983, men kun for dem, der derefter bliver skilt, eller for dem, der derefter får børn, altså ikke noget med lovgivning med »tilbagevirkende kraft«; altså de, der har en ordning, skal ikke have den ændret. Det er en ting, jeg godt ville spørge forslagsstillerne om ikke de kunne tænke sig. Jeg mener nemlig, at tidspunktet er kommet, hvor vi må opgave beskyttelseshensynet her og sætte ligestillingsprincippet forrest.

Jeg kan altså ikke lade være med at more mig over, at først socialministeren, så ordførerne for regeringspartierne siger, at de principielt går ind for ligestilling, men det må ikke koste noget. Det er dog en skæg formulering. Jeg må sige, at når man går ind for ligestilling, så er det et fuldstændig ulogisk argument, at dér, hvor det offentlige skal betale det, vil man ikke være med. Ja men intet var dog nemmere end at sige, at netop dér, hvor det offentlige hænger på udgiften, lad dem da få det samme bidrag, og så kunne man jo fortsætte, som jeg har foreslået, med

de herrer og damer, der allerede er inde i systemet. Altså argumentationen er totalt ulogisk fra konservativ side, netop når det er dér, hvor det offentlige hænger på udgiften.

Jeg mener altså ikke, at vi kan gennemføre ligestilling i dette land uden at tage en vis beskyttelse fra nogle kvinder, som har haft det hidtil, og jeg mener heller ikke, at vi kan gennemføre ligestilling, når det ikke må koste noget. Vi har jo gennemført en skattemæssig, juridisk, ligestilling af ægtefæller, og det kostede som bekendt også noget. Det betyder jo bare, at vi hidtil har snydt nogle, fordi vi har haft en diskriminerende lov.

Jeg kan godt deltage i den lille ironiseren over, at socialdemokratiet kommer med forslaget nu, men lad det fare. Jeg synes, det er vigtigt, at vi får diskuteret dette område igen. Der er nemlig mange flere interessante sideproblemer i dette spørgsmål. Der er problemet omkring normalbidraget, og i hvilken grad man eftergiver gæld. Det, at man hænger på normalbidraget i 5 år ud over barnets 18. år, kan jo være interessant, når vi i øvrigt i denne tid snakker om de unges økonomiske vilkår. Vi har regler om, at fædres og mødres bidragspligt over for deres børn kan forlænges ud over det 18. år, hvis børnene læser. Vi har nogle store problemer omkring restancer. Politiet skal efter sigende have problemer med at inddrive nogle af disse bidrag. Det er alt sammen argumenter, der er indgået i overvejelserne for og imod, om man skulle ligestille folk her.

Jeg vil nævne et andet problem, som jeg synes at vi skulle prøve at grave igennem i udvalget. Det er ubalancen i fradrag, når de biologiske forældre ikke er gift, i forhold til ægteparrene. Ægtepar kan ikke trække noget som helst fra i de udgifter, de har til deres børn. Det kan man altså, når man ikke er gift. Er det rimeligt, når man nu snakker ligestilling? Og endelig er der et problem for sig selv, nemlig det, der hedder krydsende børnebidrag. Det kunne være meget interessant i udvalget at få belyst, hvor stort et omfang den særlige form for skattetænkning, der hedder krydsende børnebidrag, egentlig har. Så der er nok at tage fat på.

Det radikale venstre vil støtte lovforslaget, men gerne i en udformning, som ikke kan siges at have tilbagevirkende kraft.

(Kort bemærkning).

Lizzie Lichtenberg (KF):

Fru Aase Olesen bemærkede, at regeringspartierne ordførere, især den konservative, nævnte, at det ikke måtte koste noget. Jeg sagde, at den merudgift på 10 mill. kr. har vi ikke råd til på nuværende tidspunkt. Jeg har ikke sagt, at det ikke måtte koste noget.

Det er som bekendt ikke politiet, men kommunerne, der skal inddrive disse bidrag efter det sidste lovforslags vedtagelse. Det er jo nok lidt svært at finde ud af i forvaltningerne, hvem der er gode betalere, og hvem der er dårlige betalere, hvis vi skulle følge fru Aase Olesens opskrift. Det kan ikke lade sig gøre, for de merudgifter, vi får, opstår jo netop i de tilfælde, hvor bidraget ikke kan inddrives, men hvor det offentlige har stået i forskud med det. Det er dér, de 10 mill. kr. ligger, og det vil nok give meget stor administration, hvis vi skulle finde ud af det.

Tinning (VS):

For tiden ligger der et lovforslag i socialudvalget, lovforslag nr. L 39, som koster ca. 10 mill. kr., fremsat af regeringen. Når man kommer op og siger, at det koster 10 mill. kr., derfor kan vi ikke gennemføre det, vi bare synes er en enorm fed idé, så må VS sige, at det simpelt hen er for tyndt. Det, det handler om, er, må jeg sige, at nu har man sagt, at man vil bruge penge sådan og sådan og sådan, og alt muligt andet må ikke koste noget, kun under den forudsætning vil man være med. Det, det handler om, er, at man politisk vælger, om man vil være med til at lave noget ligestilling, der koster 10 mill. kr., eller om man vil bruge de 10 mill. kr. på noget andet.

I VS har vi også diskuteret dette frem og tilbage, og jeg tror egentlig, vi har haft nogle overvejelser i stil med dem, man har gjort sig i socialistisk folkeparti. Vi er dog landet et andet sted. Vi er landet dér, hvor vi støtter det foreliggende lovforslag. Det har selvfølgelig at gøre med, at hvis man siger: vi kan kun lave ligestillingsarbejde sammen med socialdemokrater, hvis vi samtidig får gjort noget ved arbejdsløshedsproblemet – så begrænser vi vore handlemuligheder voldsomt, ikke mindst fordi socialdemokrater ikke har det med at gøre noget som helst ved arbejdsløshedsproblemet, heller ikke når det handler om ligestilling. Det har også noget at gøre

med, at hvis vi siger, at nu skal vi først have gjort noget ved deltiden og ved ligelønnen og ved den store kvindearbejdsløshed – jeg er meget enig i beskrivelsen af kvindernes stilling dér – før vi kan rette op på nogle uretfærdigheder, så er den realpolitiske konsekvens, det må man også vide i socialistisk folkeparti – ja, det kan blive lidt bagvendt, når VS nu skal til at argumentere med den realpolitiske konsekvens – at man simpelt hen bare skyder det. Man gør det lidt mere elegant og lidt mere velformuleret end socialministeren, men indholdet er præcis det samme. Man siger: lad os kigge på det om 20 år. Det er klart, at det vil vi ikke være med til.

Hvis man virkelig fulgte denne tankegang konsekvent, så skulle man sige – og dér må jeg så stå af: det er i dag sådan, at kvinder i almindelighed får mindre i løn end mænd; der er selvfølgelig nogle forskelle, men der er en klart ulige løn. Så kunne vi forestille os, at man sagde: nå, der er nogle enlige fædre, som har børn i daginstitutioner, og der er nogle enlige kvinder, som har børn i daginstitutioner. Vi siger så, at kvinderne skal betale 80 pct. af den pris, mændene skal betale. Det ville da være meget rimeligt. Man kan sige, at det ville være en slags socialpolitisk tilbageskridt, men det ville være en helt logisk konsekvens af det synspunkt, at uligelønnen skal føre til, at kvinder på forskellige leder skal af med noget mindre. Jeg er enig i, at vist skal vi gøre noget ved alle de dér ting: deltid, arbejdsløshed, ligeløn og sådan noget, men jeg har endnu ikke helt forstået, hvorfor det skulle få os til ikke at rette op på denne lille ting, som handler om normalbidrag. Og så er det altså rigtigt, at det koster de dér 10 mill. kr., men det var dog til at leve med.

Inge Krogh (KrF):

Som fru Aase Olesen siger, vil jeg bruge en skæg formulering, idet jeg vil sige, at vi principielt går ind for det foreliggende lovforslag om, at kvindens normalbidrag skal være af samme størrelse som mandens. Men af hensyn til økonomien, som der har været talt om adskillige gange, mener vi ikke, at det kan lade sig gøre i øjeblikket. Som det er sagt flere gange, vil det koste ca. 10 mill. kr. Det vil være interessant at se et økonomisk neutralt forslag fra socialministeren senere.

(Kort bemærkning).

Agerschou (SF):

Det skal være en kort kommentar til nogle af de synspunkter, hr. Tinning fra VS kom med.

Jeg tror heller ikke på, at socialdemokratiet, hvad enten det sidder i regeringen eller ikke sidder i regeringen, vil være med til at løse nogle af de virkelig fundamentale problemer, der eksisterer f.eks. på arbejdsmarkedsområdet, på uddannelsesområdet, med hensyn til ligestillingen mellem mænd og kvinder. Derfor synes jeg ærlig talt, at det er naragtigt at komme med et så ubetydeligt forslag for at give det et skin af, at nu arbejder man også i socialdemokratiet seriøst med ligestillingsproblemer. Vi i SF ønsker altså ikke at medvirke til den slags naragtigheder, som kun har til hensigt at pudse en socialdemokratisk ligestillingsglorie.

(Kort bemærkning).

Tinning (VS):

Det skal blive meget kort. Jeg skal bare sige, at uanset hvem man opfatter som naragtig og hvem der pudser glorier og sådan noget, har vi det sådan, at når vi er blevet færdige med den slags overvejelser, så kigger vi efter, hvad en konkret gennemførelse af lovforslaget betyder. Jeg har det sådan, at skulle jeg komme til at være med til at pudse en socialdemokratisk glorie, så ved jeg af historisk erfaring, at den vil være møgbeskidt dagen efter, uanset hvad jeg foretager mig, så det skal nok gå endda.

(Kort bemærkning).

Agerschou (SF):

En kort kommentar til hr. Tinning. Vi har det på præcis samme måde: først diskuterer vi lidt de socialdemokratiske bestræbelser på at få en glorie, så kigger vi på det reelt politiske. Når vi har diskuteret det, finder vi ud af, at dette forslag konkret, hvis det blev gennemført, ville betyde forringede økonomiske vilkår for nogle kvinder, og så står vi af.

Helle Degn (S):

Jeg vil starte med at sige tak til de ordførere, som har markeret en positiv holdning. Det glæder mig da meget, at der er nogle, der på trods af alle smålighederne kan se lidt

længere ud i fremtiden og se, at det er af stor værdi, at vi får nogle bevægelser markeret, nogle skridt henimod en ligestilling. Jeg deler ganske fru Aase Olesens opfattelse, at det er klart, at det er forbundet med omkostninger for mændene, men også for kvinderne, hvis vi skal nå reel ligestilling.

Jeg vil da også gerne takke for, at socialministeren sammen med regeringen principielt går ind for forslaget. Jeg synes, vi i udvalget skal bestræbe os på at finde – det vil jeg også imødesee med stor interesse – en model, en løsning, som sigter mod økonomisk neutralitet.

Jeg vil dog ikke undlade at komme med en drillende bemærkning. Når nu socialministeren siger, at der ikke rigtig er råd til et sådant forslag, så vil jeg sige, at det i sandhed er udtryk for en politisk prioritering, det ved socialministeren jo udmærket. Forleden dag fik vi præsenteret et forslag vedrørende landmænds socialindkomst. 5.000 landmænd med en nettoformue på over 400.000 kr. skal nu have mulighed for at få højere pension. Det er et forslag, som regeringen altså synes man har råd til. De ældre, velstillede landmænd har man altså råd til at bruge 9 mill. kr. på, hvorimod man til unge familier, unge mænd og kvinder med småbørn, altså ikke har råd til at afse det samme beløb. Man har altså klart prioriteret: man vil ikke støtte denne gruppe på nogen måde.

Jeg synes selvfølgelig, det er interessant, at SF ikke er kommet længere end til: nu skal vi først have revolutioneret verden, og så kan vi bagefter tage stilling til konkrete forslag. Jeg er da ikke uenig med SF i, at det er vigtigt, at vi kommer længere i hele spørgsmålet om ligeløn. Det tror jeg ikke at der er nogen af os der er uenige i. Det er et ønske, vi fuldt ud deler med SF. Men at man kan sige, at i mellemtiden kan vi overhovedet ikke foretage os noget, fatter jeg overhovedet ikke. Derfor glæder det mig meget, at man på den anden side af SF, i VS, kan belære SF lidt om sådanne realpolitiske vurderinger. Det synes jeg det var meget morsomt at være vidne til.

Jeg deler i øvrigt CDs ønske om at få præsenteret et økonomisk neutralt forslag.

Jeg synes, at vi skal se lidt nærmere på nogle af de bemærkninger, der kom fra hr. Agerschou, bl.a. om, at det da godt kan være, at reglerne om offentligt udlæg er for stramme og bliver administreret for stramt.

[Helle Degn]

Det synes jeg også vi skal se nærmere på under udvalgsarbejdet.

Spørgsmålet, der blev rejst af fru Aase Olesen, om den stramme administration af gældsftergivelse, synes jeg er spændende. De spørgsmål, fru Aase Olesen i øvrigt nævnte, synes jeg også det kan være spændende at få lidt nærmere belyst.

Summa summarum vil jeg gerne takke for behandlingen. Jeg håber, at vi kan nå hinanden, så vi kan komme et skridt videre i ligestillingens navn.

Askjær Jørgensen (FP):

Jeg er nødt til at gøre opmærksom på over for fru Helle Degn, at det med at komme et skridt videre i ligestillingens navn fik et grimt hak i tuden her. Når det er således, at der ændres i lovgivningen om socialindkomst, så er det ikke for nogle landmænd, så er det for nogle landbofamilier. Selv om det er svært at skaffe piger, der tør gifte sig med landmænd, så er der stadig væk heldigvis nogle piger, der vover sig ud i det, og der er altså en hel del kvinder ude i landbohjemmene. Jeg synes, at de bemærkninger, vi fik her fra formanden for ligestillingsrådet, var groft diskriminerende, og det vil jeg tage meget skarp afstand fra på landbokvindernes vegne.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 26:

Forslag til folketingsbeslutning om børnefamiliens økonomi.

Af Tinning (VS) m.fl.

(Fremsat 23/11 82).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Palle Simonsen):

Ifølge det forslag til folketingsbeslutning, som vi nu har til behandling, ønsker VS, at folketingsrådet skal opfordre regeringen til at sætte ind til støtte for børnefamilien på 3 områder: dels skal børnetilskuddet sættes op, så det dækker de faktiske merudgifter ved at have børn, dels skal daginstitutionsophold gøres gratis, og dels skal de kollektive trafikmidler gøres gratis for børn.

For børnetilskuddenes vedkommende har forslagsstillerne selv skønnet, at tilskuddene skal op i en størrelsesorden på 11.000–13.000 kr. om året. Til sammenligning kan jeg nævne, at det almindelige børnetilskud som bekendt er på 2.244 kr. om året. Da forslaget var til behandling sidste forår – det er jo ikke noget nyt forslag – udtalte den daværende socialminister bl.a., at forslaget indebar en meget betydelig udgiftsforøgelse, som han ikke i den daværende økonomiske situation mente han kunne gå ind for. Jeg vil egentlig gerne gøre min forgængers ord til mine.

Der er intet i udviklingen siden da, der tyder på, at der overhovedet er noget grundlag for at skifte signaler. Jeg synes egentlig, det er meget stærkt at fremsætte et forslag, som har så stærke udgiftsmæssige konsekvenser, som dette forslag har, men det er naturligvis VS' eget ansvar.

Forslaget om at gøre daginstitutioner gratis for alle blev imødegået af min forgænger bl.a. med den bemærkning, at det ville medføre merudgifter på ca. 1½ mia kr. om året. Det i sig selv er tilstrækkelig årsag til at afvise det. Dertil kommer naturligvis også, at hvis man gør daginstitutionsopholdet fuldstændig gratis, stiger efterspørgslen. Det betyder altså, at der bliver tale om endnu større udgifter. Jeg skal ikke komme nærmere ind på, på hvilke måder regeringen ønsker at løse disse problemer. Det har vi haft tilstrækkelig mange debatter om, og det tror jeg står meget klart.

Med hensyn til forslaget om, at den kollektive trafik skal være gratis for børn i og under den skolepligtige alder, må jeg tilstå, at heller ikke det kan regeringen gå ind for.